

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 39/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2010 samt vissa änd- ringar i inkomstbeskattningen och de räntor som ska tillämpas vid beskattningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2009 en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2010 samt vissa ändringar i inkomstbeskattningen och de räntor som ska tillämpas vid beskattningen (RP 133/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

- LM 105/2009 rd — Tarja Filatov /sd m.fl.:
Lag om ändring av 106 § i inkomstskattelagen (remitterad 11.11.2009)
- AM 48/2009 rd — (Lauri Oinonen /cent:
Fullständig rätt till skatteavdrag för resor till
och från arbetet (remitterad 29.9.2009)

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotioner:

- LM 127/2007 rd — Tarja Filatov /sd m.fl.:
Lag om ändring av 64 § i inkomstskattelagen (remitterad 26.2.2008)
- LM 122/2008 rd — Tarja Filatov /sd m.fl.:
Lag om ändring av 64 § i inkomstskattelagen (remitterad 19.11.2008)
- LM 20/2009 rd — Bjarne Kallis /kd m.fl.:
Lag om ändring av inkomstskattelagen (remitterad 12.3.2009)
- LM 61/2009 rd — Pertti Hemmilä /saml:
Lag om ändring av 93 § i inkomstskattelagen (remitterad 8.10.2009)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialmedarbetare Ilkka Lahti och finanssekreterare Fransiska Pukander, finansministeriet
- inspektör Harri Uusnäkki, kommunikationsministeriet
- överinspektör Elina Seppälä, Skattestyrelsen
- direktör Pekka Immeli, Akava r.f.
- avdelningschef Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- skattejurist, vicehäradshövding Jouko Jormalainen, Finansbranschens Centralförbund
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

- beskattningsexpert Henrik Rainio, Finlands Kommunförbund
- ombudsman Pekka Aalto, Finlands Lokaltrafikförbund rf
- ekonomisk expert Mikael Kirkko-Jaakkola, Skattebetalarnas Centralförbund

- enhetschef Pirkko Lento, Huvudstadsregionens samarbetsdelegation (SAD).

Skriftligt utlåtande har lämnats av Pensionisternas Centralförbund PCF, Bussförbundet rf, Företagarna i Finland, finansministeriet och miljöministeriet.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Regeringens proposition

Propositionen innehåller ett förslag till progressiv inkomstskatteskala som ska tillämpas vid statsbeskattningen för 2010. Vidare föreslås inkomstskattelagen bli ändrad så att arbetsinkomstavdraget och grundavdraget höjs. Koefficienten för beräkning av beloppet av pensioninkomstavdraget vid statsbeskattningen ska höjas och minskningsprocenten för pensionsinkomst-avdraget vid kommunalbeskattningen sänkas.

En skattskyldig ska kunna kräva att utdelningsbar företagsinkomst och beskattningssammanslutnings förvärvsinkomst andel av jordbruk i sin helhet beskattas som förvärvsinkomst. Vinst av överlåtelse av fast egendom föreslås vara skattefri om området överläts till staten eller ett statligt affärsverk för ett naturskyddsområde.

Det skattefria värdet av en personlig kollektivtrafikbiljett för anställda ska bestämmas i euro och den skattefria förmånen höjas. Det skattefria värdet av ett lån på grundval av anställning ska bindas vid allmänt tillämpade referensräntor på lån i stället för grundräntan.

Oavsett företagsform föreslås en skattskyldig i normala fall ha rätt att enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen dra av kostnaderna för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. En stipendi- at enligt lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås ha rätt att från sin nettoförvärvsinkomst dra av premier för obligatorisk grupplivförsäkring samt olycksfallsförsäkring.

Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter föreslås bli ändrad så att det av Skatteförvaltningen fastställda jämförelsevärdet för aktier i bolag som inte är offent-

ligt noterade och beskattningsvärdet för till jordbruket hörande andelar i andelslag ska vara offentliga beskattningsuppgifter.

Regeringen föreslår dessutom ändringar i flera skattelagar som innehåller bestämmelser om de lägsta räntor som ska tas ut vid beskattningen. I skattetillägget, förseningsräntan och dröjsmålsräntan föreslås en temporär sänkning med en procentenhet för skatteåret 2010.

Propositionen har samband med budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2010. De ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2010. Bestämmelserna om anställningslån och rätten att dra av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen liksom försäkringspremier tillämpas dock första gången redan vid beskattningen för 2009. Bestämmelserna om att uppgifterna om jämförelsevärdena för aktier och beskattningsvärdet för andelar ska vara offentliga tillämpas på beskattningsuppgifter redan från och med skatteåret 2006. Ändringen av lagen om skattetillägg, förseningsränta och dröjsmålsränta föreslås vara i kraft t.o.m. den 31 december 2010 och de ska tillämpas på skattetillägg, förseningsränta och dröjsmålsränta som ska beräknas för tiden från och med den 1 januari 2010 till den 31 december 2010.

Motioner

LM 127/2007 rd och LM 22/2008 rd. I lagmotionerna föreslås att inkomstskattelagen ska ändras så att den personliga kollektivtrafikbiljett

som arbetsgivaren erbjuder den anställda för resor mellan bostaden och arbetsplatsen ska vara en skattefri naturaförmån till det faktiska beloppet.

LM 20/2008 rd. I lagmotionen föreslås att inkomstskattelagen ska kompletteras med bestämmelser om att en person som före skatteåret fyllt 63 år i inkomstskatt ska betala 5 procent till staten och 15 procent till kommunen på lön i en anställning eller jämförbar lön.

LM 61/2009 rd. I lagmotionen föreslås att bestämmelsen i inkomstskattelagen om rätt att dra

av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen ska ändras så att rätten utvidgas till kostnader också för användning av egen bil.

LM 105/2009 rd. I lagmotionen föreslås att grundavdraget vid kommunalbeskattningen höjs från 1 480 till 3 000 euro.

AM 49/2009 rd. I åtgärdsmotionen föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att införa fullständig avdragsrätt för skattskyldigas resekostnader till och från arbetet enligt de faktiska kostnaderna.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget med vissa ändringar.

Ändringarna i skattegrunderna för förvärvsinkomster

Regeringen vill lindra skattegrunderna för förvärvsinkomster med totalt 1 060 miljoner euro jämfört med i år. Det är en kompensation för att beskattningen av arbete skärps till följd av att inkomstnivån stiger och löntagaravgifterna förväntas stiga. Tanken är att de 240 miljoner euro som återstår att använda av inkomstskattelättnaden på 1,1 miljarder euro enligt regeringsprogrammet inte ska användas i det här sammanhanget efter inkomstskattelättnaderna 2009. Den föreslagna lindringen av skattegrunderna betyder således inte att beskattningen lindras på det sätt som avses i regeringsprogrammet.

Den föreslagna inkomstskatteskalen för 2010 ska lindras jämfört med årets inkomstskatteskala så att inkomstgränserna för alla inkomstskattegrupper på skalan höjs och alla marginalskatteprocentsatser sänks med 0,5 procentenheter. Inkomstavdragets högsta belopp höjs med 50 euro till 650 euro.

Grundavdragets högsta belopp vid kommunalbeskattningen höjs med 720 euro till 2 200 euro.

Skattegrunderna för pensionsinkomster ska ändras i enlighet med regeringsprogrammet för att beskattningen av pensionsinkomster inte ska bli strängare än beskattningen av löneinkomster. Den genomsnittliga skattegraden för pensionsinkomster ska vara högst lika stor som skattegraden för löneinkomster, om jämförelsen görs mot den genomsnittliga skattegraden för en löntagare som fyllt 53 år. Beskattningen av pensionsinkomster ska ändras genom att koefficienten för beräkning av fullt pensionsinkomstavdrag höjs och den procentsats som avdraget minskar med sänks vid kommunalbeskattningen från 62 till 56 procent. Pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen ska dessutom omstruktureras så att grundavdraget inte längre dras av när det fulla pensionsinkomstavdraget beräknas.

De lindrade skattegrunderna minskar inkomstskatteintäkterna med 1 060 miljoner euro, där statens andel är 630 miljoner euro. Kompenseringen av den höjda inkomstskattenivån är 300 miljoner euro.

Ändringen i inkomstskatteskalen minskar inkomstskatteintäkterna med omkring 670 miljoner euro, det sänkta grundavdraget med 195 mil-

joner euro, de ändrade skattegrunderna för pensionsinkomster med 100 miljoner euro och det ökade arbetsinkomstavdraget med 95 miljoner euro. Om inkomstnivåhöjningen och de förväntade höjningarna av löntagaravgifterna vägs in, kommer skattegraden för löneinkomster att ligga på ungefär samma nivå som 2009.

Utskottet anser att det finns argument som talar för att det utrymme för inkomstskattelättnader som finns angivet i regeringsprogrammet inte ska utnyttjas i det här sammanhanget. Å andra sidan noterar det att om beskattningen lindras mer än inflationsjusteringarna, har det av hävd betraktats som inkomstskattelättnad. På senare år har regeringens syn på saken förändrats så till vida att den anser att det handlar om skattelättnader i egentlig mening först när beskattningen har lindrats utöver det som inflationsjusteringar och kompenseringen av inkomstnivåhöjningen ger.

De föreslagna ändringarna i skattegrunderna anses stödja sysselsättningen och förbättra hushållens köpkraft och den inhemska efterfrågan. Utskottet anser att förslagen utgör en balanserad helhet och en lämpligt avvägd lindring av beskattningen. Det är bra att propositionen beaktar låginkomsttagarna särskilt, eftersom beskattningen av dem påverkas av att grundavdraget vid kommunalbeskattningen höjs och nedre gränsen för inkomstskatteskalen vid statsbeskattningen höjs mer än övriga gränser på skalan. Det är också motiverat att lindra beskattningen av dem som får pensionsinkomster för att beskattningen av pensionsinkomster inte ska bli strängare än beskattningen av löneinkomster.

Övriga ändringar

Utskottet tillstyrker med undantag av förslaget om avdrag för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen också övriga enskilda ändringsförslag som går ut på att lindra beskattningen på olika sätt. Ändringarna betyder att skattemyndigheternas skatteintäkter minskar med sammanlagt ca 30 miljoner euro. Störst effekt har den ändringen att företagare och de som bedriver jordbruk ska ha rätt att välja att företagsinkomsten och inkomstandelen för delägare i en

beskattningssammanslutning i sin helhet beskattas som förvärvsinkomst. Ändringens effekt beräknas till 13 miljoner euro. Förslaget om minskade dröjsmålspåföljder betyder att skatteintäkterna minskar med 10 miljoner euro.

Utskottet välkomnar regeringens förslag om att utveckla beskattningen av personalbiljetter som arbetsgivarna erbjuder arbetstagarna för resor mellan hemmet och arbetsplatsen. Det föreslår ändå att den skattefria förmånen i anknytning till personbiljetten höjs. Utskottet ser närmare på förslagen om personalbiljett och rätten att dra av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen längre fram.

Personalbiljett

Utifrån 64 § i inkomstskattelagen värderas den personliga kollektivtrafikbiljett som arbetsgivaren erbjuder arbetstagaren till 75 procent av biljettens faktiska värde. Den nuvarande beskattningen av personalbiljetten infördes i början av 2006 efter arbetsgruppsberedning vid Kommunikationsministeriet. Med reformen ville man uppmuntra privatbilister att börja åka kollektivt.

Reformen har inte uppfyllt förväntningarna fullt ut. Man beräknar visserligen att fler har börjat åka kollektivt. Men i praktiken har det visat sig att det inte är så lätt för arbetsgivarna att införa systemet. Det har också ansetts oklart hur stor nytta arbetstagarna har av förmånen.

Det skattefria beloppet utgör en viss del av biljettens värde, vilket betyder att förmånen storlek varierar med arbetstagarens kostnader för resan. En fullt skattefri förmån kräver att arbetsgivaren klarlägger hur stora arbetstagarens faktiska resekostnader är som kan ge skattefrihet till 25 procent. Inte minst i stora organisationer anses det besvärligt att klarlägga kostnaderna. Det vanligaste är att arbetstagaren betalas ett fast lönetillägg om 10 euro per månad. Då behöver man inte klarlägga de faktiska resekostnaderna, eftersom förmånen är mindre än 25 procent av priset på en månadsbiljett i alla priskategorier för kollektivtrafikbiljetter.

Regeringens reformförslag bygger på regeringsprogrammet, där det sägs att systemet med personalbiljetter ska utvecklas. Personalbil-

jettens skattefria del ska anges i euro. Den är skattefri upp till 200 euro, den del som överskrider 200 euro är skattepliktig upp till 600 euro och den del som överskrider 600 euro åter skattefri upp till 3 400 euro. Det skattefria beloppet beräknas precis som nu på biljettens totala värde, inte bara på den del som arbetsgivaren bekostar. Förslaget innebär att om biljettens värde stiger över det helt skattefria beloppet 200 euro, minskar den skattefria delen till sitt lägsta värde, som är 33,3 procent med ett biljettpris på 600 euro. När biljettpriset stiger från 600 euro, ökar också den skattefria delen och är vid 3 400 euro som störst, inemot 90 procent. Den skattefria delen är för tillfället alltid 25 procent av biljettens pris och därmed betyder förslaget att förmånen stiger avsevärt i alla priskategorier.

Sakkunniga som utskottet har hört har emellertid haft vissa dubier om ändringens lönsamhet. Det anses att förslaget rubbar rådande praxis först och främst genom att värdet av den månatliga skattefria förmånen på 10 euro stiger till 18 euro. Då kommer beloppet att vara under 200 euro och det kan arbetsgivaren alltid bevilja arbetstagaren som skattefri förmån utan att behöva klarlägga arbetstagarens faktiska resekostnader. Förmånen anses inte vara ett tillräckligt stort incitament för folk att börja använda personalbiljett, framför allt inte i trafik utanför den interna stadstrafiken.

Utskottet tillstyrker den grundläggande lösningen att man frångår en skattefri del i procent och inför en skattefri del i euro. Det förslaget och förslaget att det helt skattefria beloppet läggs fast vid 200 euro ökar personalbiljettens allmänna attraktivitet och minskar arbetsgivarens administrativa kostnader för biljetten.

Det måste i alla fall ses till att insatsen får större genomslag och därför föreslår utskottet att personalbiljettens helt skattefria belopp höjs till 300 euro.

I huvudstadsregionens SAD-område bör det skattefria beloppet vara två tredjedelar av 453 euro för en biljett i stadens interna trafik, nästan en tredjedel av 928 euro för en regionbiljett och en knapp fjärdedel av 1 300 euro för en tre zoners närområdesbiljett.

Om arbetsgivarna vill ska de naturligtvis få erbjuda en större förmån än 300 euro för biljetter som är dyrare än 600 euro. Men det kräver att arbetstagarens faktiska resekostnader klarläggs för att säkerställa att den skattefria förmånen är högst så stor som är tillåtet. Det går inte att undvika att det ger upphov till administrativt besvär, som ändå inte helt kan elimineras, utom om det föreskrivs att den personbiljett som arbetsgivaren erbjuder arbetstagaren är en helt skattefri förmån oavsett biljettpriset.

Hur vanligt det blir med personbiljett beror på hur intresserade arbetsgivarna och arbetstagarna är av att utnyttja systemet. Det kan också inverka på saken att om personalbiljetten erbjuds på det villkor att arbetsgivarens totala lön är oförändrad och en del av lönen kompenseras med en skattefri förmån, minskar de förvärvsinkomster som ligger till grund för arbetstagarens pension i motsvarande mån. För arbetsgivaren betyder förfarandet i sin tur inbesparingar inte bara i arbetspensionsavgiften utan också i andra lönebikostnader. Att arbetstagarens lön i pengar kompenseras med en skattefri naturaförmån inverkar emellertid inte särskilt mycket på den intjänade pensionen: en skattefri förmån på exempelvis 300 euro om året för en person som fyllt 53 år minskar den årliga pensionen med 4,50 euro.

Utskottet understryker vikten av att regeringen noga följer reformens konsekvenser och vid behov vidtar åtgärder för att vidareutveckla systemet.

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Regeringen föreslår ett nytt 5 mom. i 93 § i inkomstskattelagen om avdrag för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. Enligt momentet ska affärsidkare eller yrkesutövare, den som bedriver jordbruk, delägare i närings-sammanslutning eller någon annan sammanslutning och delägare i aktiebolag eller något annat samfund få dra av kostnaderna från sin förvärvsinkomst. Kostnaderna ska få dras av med de begränsningar som gäller för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. I momentet

används "arbetsplats belägen inom företaget" för företagare och därmed jämföras en företagare med en arbetstagare.

I fortsättningen ska kostnaderna för resor bara få dras av från förvärvsinkomsten. Rätten att dra av resekostnader från det som anses vara företagarens utgifter för inkomstens förvärvande begränsas i momentet också i övrigt.

Rättspraxis beträffande rätten att dra av kostnaderna för resor är så vitt utskottet kan bedöma inte helt konsekvent. Det är inte klart om förslaget de facto begränsar rätten att dra av resekostnader eller inte. Jämfört med nuläget är det åtminstone inte avsikten, enligt propositionen.

Den behandlar företagarna olika beroende på företagsform och jämför bara i vissa delar en företagare med en arbetstagare. Däremot jämför den dem inte till exempel i fråga om dagpenningar och kilometerersättningar.

Utskottet föreslår att det föreslagna 5 mom. stryks och att frågan bereds helt på nytt i enlighet med utskottets förslag till uttalande (*utskottets förslag till uttalande*) så att det rättsliga läget tills vidare inte förändras.

Förslag till beslut

Finansutskottet föreslår

att lagförslag 1 och 3—12 godkänns utan ändringar,

att lagförslag 2 i övrigt godkänns enligt propositionen men 64 § 2 mom. och 93 § 5 mom. med ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande),

att lagmotionerna LM 127/2007 rd, LM 122/2008 rd, LM 20/2009 rd, LM

61/2009 rd och LM 105/2009 rd förkastas och

att åtgärdsmotion AM 48/2009 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

Lagförslag 2

64 §

Naturaförmåner

En personlig kollektivtrafikbiljett som arbetsgivaren ger arbetstagaren för resor mellan bostaden och arbetsplatsen är skattefri inkomst till ett värde av högst 300 euro. Dessutom är biljetten skattefri inkomst till den del förmånen överstiger 600 euro, dock inte högre än till 3 400 euro.

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

(Utesl.)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att problemen med avdrag för företagares resekostnader utreds i sin helhet före utgången av 2010. Alla olika företagsformer och rätten att dra av kostnaderna också för tillfälliga resor ska beaktas i utredningen.

Helsingfors den 24 november 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Tarja Filatov /sd (delvis)
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd (delvis)
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml (delvis)
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd (delvis)
Petri Salo /saml
Sari Sarkomaa /saml
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Leena Harkimo /saml (delvis)
Reijo Kallio /sd (delvis)
Matti Kauppila /vänst (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Reijo Paajanen /saml (delvis)
Heli Paasio /sd
Tuula Väättäin /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Jukka Vanhanen.

RESERVATION 1

Motivering

Som Vänsterförbundet ser det ska man eftersträva rättvisa i beskattningen så att höginkomsttagarna deltar med en större andel i landets gemensamma utgifter. En hållbar beskattningsprincip är att var och en betalar skatter efter sin förmåga. Ju större inkomster man har, desto mer kan man relativt sett betala i skatter. Det är bara rättvist.

Regeringens skattelättnader är i sig betydliga, men de prioriterar höginkomsttagarna, inte bara i euro utan också i procent. Till råga på allt har de som på grund av moderskap, arbetslöshet eller av något annat skäl lever på förmåner i stället för löneinkomster ingen nytta av skattelättnaderna. De här inkomsterna som de har i stället för löneinkomster är redan i sig mindre än de löneinkomster som ligger till grund för dem. Ändå beskattas inkomsterna av förmåner strängare än om de var löneinkomster.

Vänsterförbundet föreslår en rättvisare inkomstfördelning. I beskattningen består den av följande faktorer:

- alla årsinkomster under 10 000 euro befrias från skatt genom att grundavdraget i kommunalbeskattningen i första fasen höjs från 1 480 till 3 000 euro (se 106 § i lagförslaget i reservation 2) och den procentsats som avdraget minskar med höjs

- skattelättnaden för de högsta inkomsterna (över 60 000 euro/år) är omotiverad i det här läget
- kapitalinkomster beskattas på samma sätt som löneinkomster
- förmögenhetsskatt införs
- i stället sänks arvsskatten för make
- energibolagens överlopps vinst på grund av samhällets beslut (s.k. windfallvinst) beskattas.

De nyligen publicerade skatteuppgifterna visar klart och tydligt att vi har rätt i vår kritik mot en orättvis beskattning. Kapitalinkomster beskattas klart lindrigare. Dessutom kan icke-börslistade företag ge skattefria inkomster upp till 90 000 euro. Det är långt ifrån det som kan kallas rättvisa.

Vi föreslår också att vårdarvodet till närståendevårdare ska vara skattefritt (se 92 § i lagförslag 2). Hänvisning: rdl. Kyllönens lagmotion LM 108/2008 rd.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 3—12 godkänns enligt betänkandet och

*att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**).*

Reservationens ändringsförslag**1.****Lag****om inkomstskatteskalen för 2010**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2010 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till

staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkom- sten som överskrider den nedre gränsen, %
15 200 — 22 600	8	6,5
22 600 — 36 800	489	17,5
36 800 — 60 000	2 974	21,5
60 000 —	7 962	31,5

2 §

(Som i FiUB)

2.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 131 § 6 mom., sådant det lyder i lag 716/2004,

ändras 15 § 1 mom., 38 § 1 mom., 39 § 1 och 3 mom., 64 § 2 mom., 67 §, 100 § 2 mom., 101 § 2 mom., 106 § samt 125 § 2 mom.,

av dem 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 716/2004, 64 § 2 mom. i lag 1128/2005, 67 § i lag 1020/1998, 100 § 2 mom., 101 § 2 mom. och 125 § 2 mom. i lag 946/2008 samt 106 § i lag 858/2005, och

fogas till 48 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 896/2001, en ny 4 punkt, *till* 92 §, *sådan den delvis lyder i lagarna 1465/1994, 1333/1995, 196/2001, 1309/2002, 1360/2002, 1273/2004, 528/2005, 770/2005, 1128/2005 och nämnda lag 946/2008, en ny 26 punkt, till* 93 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 946/2008, ett nytt 5 mom. samt till 96 §, sådan den lyder i lagarna 772/2004 och 1115/2005, ett nytt 5 mom. som följer:

15, 38, 39, 48, 64 och 67 §
(Som i FiUB)

92 § (Ny)

Skattefria sociala förmåner

Skattepliktig inkomst är inte:

26) vårdarvode till närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005).

93, 96, 100 och 101 §
(Som i FiUB)

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovan nämnda avdragen inte överstiger 3 000 euro, ska från den-

na dras av detta inkomstbelopp. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Helsingfors den 24 november 2009

Mikko Kuoppa /vänst
Matti Kauppila /vänst
Minna Sirnö /vänst

RESERVATION 2

Motivering

Marginalskattesatsen

Vi håller med regeringen om de föreslagna ändringarna i inkomstskatteskalorna utom att vi vill sänka marginalskattesatsen med 0,5 procentenheter. Den bör ligga kvar på samma nivå som i år, det vill säga den första skalan på 7, den andra på 18, den tredje på 22 och den fjärde på 30,5 procent. När marginalskatterna ligger kvar på samma som nu, ökar skatteinkomsterna med 250 miljoner euro mer än enligt propositionen.

Det är befogat att sänka skatten på förvärvsinkomsterna i överensstämmelse med inkomstnivån och priserna. Det hindrar att skatten stramas åt i statsbeskattningen och tryggar köpkraften för de disponibla inkomsterna. Därför är det i detta läge inte så nödvändigt att sänka marginalprocentsatsen. Fortfarande finns det risk för att skattelättnaderna inte går till konsumtion utan sparas. Regeringens stimulanspolitik har alltför mycket gått ut på skattelättnader. Utvecklingen i år visar att efterfrågan här hemma sjunkit markant trots att inkomsterna har ökat.

I det här läget borde regeringen bättre ha sett till att skattebasen håller och tittat lite närmare på alla skattelättnader. Under den här valperioden har regeringen inte alls brytt sig om skattebasen, utan tidvis infört skattelättnader på mycket lösa boliner. I år ökar skuldsättningen inom statsekonomin snabbt och nästa år ökar takten ytterligare.

Personalbiljetten

Personalbiljetten inom kollektivtrafiken som arbetsgivaren kan ge sina anställda för resor mellan bostaden och arbetet kunde gott vara skattefri räknat på det verkliga värdet.

Vårt förslag avviker från regeringens modell där personalbiljetten är skattefri upp till 200 euro och för den del som överstiger 600 euro upp till 3 400 euro. I det sistnämnda intervallet är be-

skattningsvärdet alltid 400 euro. De anställda kan vinna upp till 2 000 euro per år vid ett biljettvärde på 3 400 euro, när arbetsgivaren bjuder på personalbiljett mellan bostaden och jobbet utöver lönen. Arbetsgivaren kan också bjuda på en biljettförmån värd upp till 200 euro om året utan att behöva ta reda på de faktiska kostnaderna mellan den anställdas bostad och jobb.

I vårt förslag betraktas hela värdet på personalbiljetten som skattefri naturaförmån. Arbetsgivaren skaffar biljetter och ger dem till de anställda, precis som nu. Genom undervärdering i beskattningen vill vi förmå privatbilisterna att byta till kollektivtrafik. Mer kollektivt arbetsresande har många positiva samhällsekonomiska effekter på utsläpp, kostnader för olyckor och resotider.

Personalbiljetten har slutlig effekt på de arbetstagares beskattning vars kostnader för resor mellan bostaden och arbetet ligger kring eller under självriskens på 600 euro. Resekostnader under 600 euro får inte dras av i beskattningen så dessa skattskyldiga skulle få behålla vinsten av skattefriheten.

Personalbiljetten beräknas reducera inkomstskatterna med 40 miljoner euro och statens andel är ungefär 20 miljoner euro. Resten fördelas mellan kommuner, församlingar och Folkpensionsanstalten. I vårt förslag minskar statens skatteinkomster med 10 miljoner mer än i propositionen.

Grundavdraget

I dag är det högsta beloppet för grundavdraget 1 480 euro och det ska göras efter alla andra avdrag. Avdraget beviljas inte om det efter alla andra avdrag finns kvar mer än 8 800 euro i kommunalbeskattning. Om grundavdraget höjs till 3 000 euro stiger inkomstgränsen till 18 000 euro. Färre får rätt till avdraget om det höjs. Låginkomsttagare som arbetslösa och pensionärer med små inkomster betalar mindre skatt. Så det är ett socialt rättvist förslag. Vi socialdemokra-

ter föreslåt också ändringar i det allmänna bostadsbidraget, bostadsbidraget till pensionärer och utkomstskyddet för arbetslösa. I kombination med ordentlig höjning av grundavdraget ger de låginkomsttagare betydligt bättre villkor.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 3—12 godkänns enligt betänkandet och

*att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**).*

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om inkomstskatteskalan för 2010

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2010 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till

staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkom- sten som överskrider den nedre gränsen, %
15 200 — 22 600	8	7,0
22 600 — 36 800	526	18,0
36 800 — 66 400	3 082	22,0
66 400 —	9 594	30,5

2 §

(Som i FiUB)

2.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 131 § 6 mom., sådant det lyder i lag 716/2004,
ändras 15 § 1 mom., 38 § 1 mom., 39 § 1 och 3 mom., 64 § 2 mom., 67 §, 100 § 2 mom., 101 § 2 mom., 106 § samt 125 § 2 mom.,
 av dem 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 716/2004, 64 § 2 mom. i lag 1128/2005, 67 § i lag 1020/1998, 100 § 2 mom., 101 § 2 mom. och 125 § 2 mom. i lag 946/2008 samt 106 § i lag 858/2005, och
fogas till 48 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 896/2001, en ny 4 punkt, till 93 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 946/2008, ett nytt 5 mom. samt till 96 §, sådan den lyder i lagarna 772/2004 och 1115/2005, ett nytt 5 mom. som följer:

15, 38, 39 och 48 §
 (Som i FiUB)

64 §

Naturaförmåner

— — — — —
 En personlig kollektivtrafikbiljett som arbetsgivaren ger arbetstagaren för resor mellan bostaden och arbetsplatsen är skattefri *naturaförmån för hela sitt verkliga värde (utesl.)*.

67, 93, 96, 100 och 101 §
 (Som i FiUB)

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovan nämnda avdragen inte överstiger 3 000 euro, ska från denna dras av detta inkomstbelopp. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §
 (Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
 (Som i FiUB)

Helsingfors den 24 november 2009

Heli Paasio /sd
 Kari Rajamäki /sd
 Lauri Kähkönen /sd
 Tuula Väättäinen /sd

Tarja Filatov /sd
 Matti Saarinen /sd
 Pia Viitanen /sd
 Reijo Laitinen /sd